

From: Ondračková Věra <vera.ondrackova@mvcv.cz>

Sent: Wednesday, March 24, 2021 11:18 AM

Subject: RE: XX / vydání stanoviska

Vážený pane X,

k Vaším dotazům týkajícím se vydání koordinovaného závazného stanoviska, náhrady škody při překročení lhůty pro jeho vydání a kritickým projevům veřejnosti vůči činnosti veřejné správy si dovoluujeme uvést následující:

Z Vaší žádosti i přiložené korespondence usuzujeme, že dotazovaný případ se týká vydání koordinovaného závazného stanoviska dle § 4 odst. 7 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Koordinované závazné stanovisko je úkonem dle části čtvrté správního řádu (§ 154 a násl.), na nějž se rovněž vztahuje úprava § 149 správního řádu.

Do novely správního řádu provedené zákonem č. 403/2020 Sb., tj. do 31. prosince 2020, nebyla lhůta pro vydání závazného stanoviska ve správním řádu výslovně upravena. Na základě jeho § 6 odst. 1 byl správní orgán povinen vydat závazné stanovisko ve lhůtě přiměřené, resp. „přiměřené“ za užití lhůty pro vydání rozhodnutí dle § 71 správního řádu (ve spojení s § 154 správního řádu). S účinností od 1. ledna 2021 ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu výslovně stanoví, že správní orgán vydá stanovisko bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy byl o vydání závazného stanoviska požádán. K této lhůtě se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ohledání na místě nebo jde-li o zvláště složitý případ. Správní řád rovněž nově řeší situaci, kdy žádost o vydání závazného stanoviska nemá předepsané náležitosti nebo trpí jinými vadami. Tehdy platí, že správní orgán vyzve žadatele k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků žádosti. Neodstraní-li žadatel vady žádosti, které brání vydání závazného stanoviska, správní orgán písemně sdělí žadateli, že závazné stanovisko nemůže být vydáno. Po dobu odstraňování vad žádosti lhůta pro vydání závazného stanoviska neběží. Ode dne odstranění vad žádosti počne běžet nová lhůta pro vydání závazného stanoviska, tj. nová 30 denní nebo prodloužená lhůta (§ 149 odst. 5 správního řádu).

Doplňujeme, že dle § 4 odst. 9 stavebního zákona je o prodloužení lhůty správní orgán povinen vydat usnesení, které se pouze poznamená do spisu, a vyrozumět o této skutečnosti žadatele. Rovněž je zakotvena fikce vydání stanoviska (souhlasného a bez podmínek) pro případ, že správní orgán nevydává závazné stanovisko ve stanovené lhůtě. Tyto principy se uplatní i v případě koordinovaného závazného stanoviska.

Je třeba uvést, že lhůta pro vydání koordinovaného závazného stanoviska počíná běžet ode dne, kdy žádost o jeho vydání dojde správnímu orgánu (§ 37 odst. 5 správního řádu). Den, kdy žádost obdrží jednotlivá organizační součást správního orgánu (oddělení, odbor) příslušná k vydání dílčího výstupu pro zpracování koordinovaného závazného stanoviska, není ve vztahu k žadateli relevantní. Je rovněž věcí správního orgánu, aby zajistil řádnou a včasnou kontrolu přijatého podání z hlediska jeho bezvadnosti (ať již koordinacním pracovištěm, nebo ve spolupráci s dotčenými útvary), tak, aby žadatel mohl být vyzván k opravě či doplnění podání bez zbytečných průtahů.

Případ, kdy koordinované závazné stanovisko není vydáno v zákonem stanovené lhůtě, naplňuje znaky nesprávného úředního postupu ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. Předpokladem odpovědnosti je vznik škody, popř. nemajetkové újmy. Dle § 13 odst. 1 tohoto zákona se nesprávným úředním postupem rozumí také porušení povinnosti učinit úkon v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena. Za škodu způsobenou orgánem územního samosprávného celku při výkonu přenesené působnosti odpovídá stát, který je oprávněn požadovat regresní úhradu na daném územním samosprávném celku, pokud škodu způsobil. Územní samosprávný celek následně může žádat regresní úhradu rovněž od svých zaměstnanců, kteří se na nesprávním úředním postupu podíleli. Právo na regresní úhradu však vznikne pouze tehdy, byla-li škoda způsobena zaviněným porušením právní povinnosti (§ 18 odst. 1 zákona). Tímto nikterak nehodnotíme předpoklady odpovědnosti, popř. práva na regresní úhradu, v konkrétním případě. Rovněž doplňujeme, že odpovědnost za škodu (z důvodu průtahů) patrně nebude přicházet v úvahu v případě, kdy je nesprávný úřední postup zhojen fikcí vydání stanoviska, neboť nedojde ke vzniku škody na straně adresáta.

Z hlediska kritických projevů je možno uvést, že činnost veřejné správy je pod zvýšeným zájmem veřejnosti a jako taková je podrobena vyšší míře kontroly i kritiky jak ve vztahu ke správním orgánům, tak k jednotlivým úředním osobám. Ač se domníváme, že nejde přímo o řešený případ (přiloženou korespondenci

závadnou v tomto smyslu neshledáváme), výjimkou nejsou projevy nevhodné, urážlivé či útočné, které je nutno posoudit v rovině ústavně zaručené svobody projevu a jejích limitů (čl. 17 odst. 1, 2 a 4 Listiny základních práv a svobod). Realitou související s výkonem veřejné správy je její kritika, třeba i přehnaná a neoprávněná. Přitom je třeba vyházet z toho, že svoboda projevu požívá ve vztahu k veřejným institucím vysoké ochrany, ledaže zásah překročí takovou přípustnou míru, kterou již v demokratickém a právním státě tolerovat nelze. Ač takové projevy znepríjemňují či ztěžují vlastní výkon správní činnosti, od úřednického aparátu se očekává jistá míra profesionality a profesního „nadhledu“. Postižitelný charakter mohou mít např. projevy, kterými je zneváženo postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci a které naplňují znaky přestupku proti veřejnému pořádku dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Pokud se napadená úřední osoba cítí dotčena na svých osobnostních právech, může se rovněž domáhat ochrany či zadostiučinění prostřednictvím soukromoprávní ochrany osobnostních práv (§ 81 a násl. občanského zákoníku).

K institutu koordinovaného závazného stanoviska je možno uvést, že v případě, kdy je dotčeným orgánem tentýž orgán veřejné správy, který je podle zvláštních právních předpisů příslušný k posouzení ochrany všech dotčených veřejných zájmů, představuje koordinované stanovisko zjednodušení pro žadatele, který nemusí podávat žádost ke každému dotčenému orgánu zvlášť a koordinační místo zajistí, že si dotčené orgány (resp. např. odbory téhož orgánu) příslušnou dokumentaci předají a každý se vyjádří v rámci své působnosti. Jde zároveň o promítnutí zásady spolupráce správních orgánů zakotvené v § 8 odst. 1 správního řádu, dle které správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo dotčené osoby, popř. o „prevenci“ rozporů mezi správními orgány ve smyslu § 136 odst. 6 správního řádu, je-li to v daném případě možné. Institut koordinovaného závazného stanoviska nicméně není upraven přímo ve správním řádu, ale pro účely stavebního zákona. Metodickou úlohu na tomto úseku, jakož i přípravu návrhů právních předpisů vztahujících se k této oblasti, vykonává Ministerstvo pro místní rozvoj. To je rovněž příslušné k vyhodnocení efektivity koordinovaného závazného stanoviska, a to i na základě podnětů z praxe.

Závěrem uvádíme, že toto vyjádření představuje pouze nezávazný právní názor, neboť Ministerstvo vnitra není oprávněno k závaznému výkladu právních předpisů.

S pozdravem

Mgr. Věra Ondračková
vedoucí oddělení správního řízení
odbor legislativy a koordinace předpisů
Ministerstvo vnitra